

KENNISBANK 2012

'DE NIEUWE LENTE'

Een serie over Social Design -6-

Auteurs: Martin Liebrechts en Laurens Talsma, 2 november 2012

Op dit moment wordt en gewerkt aan de publicatie 'Vlugschrift, ruimte voor bewonersinbreng' (1). Een boek bestemd voor bewoners en wat tevens kan fungeren als inspiratiebron voor de praktijk. Het ligt in de bedoeling om allerlei aansprekende praktijkvoorbeelden zo te documenteren, dat ze een meer algemeen karakter krijgen en tegelijkertijd andere mensen in het veld inspireren. Het gaat dus niet om procedures maar om verhalen, die het verleden verbinden met de toekomst.

Om oude en nieuwe praktijken met elkaar te verbinden zijn een zevental thema's benoemd:

- *'Ken je buurt'*

De basis voor elke handeling om de positie van de bewoners te verbeteren, begint bij je eigen buurt goed te kennen. Je moet weten wie er woont, wat de bewoners beweegt en hoe de verhoudingen in de buurt liggen. Dit vormt als het ware de kaders van waaruit gewerkt kan worden.

- *Zelforganisatie, de omgeving in eigen hand*

De opkomst in deze eeuw van Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO), in combinatie met de sterke toename van het eigen woningbezit, heeft de situatie op de woningmarkt ingrijpend gewijzigd. Was het zelfbeheer in de jaren tachtig van de vorige eeuw nog vooral een item onder 'krakers', nu neigen steeds meer mensen ertoe zoveel mogelijk de zeggenschap naar zich toe te trekken. Omdat je wonen niet alleen doet, leidt dit tot nieuwe vormen van zelforganisatie.

- *Instituten, rem of voorsprong*

In de afgelopen veertig jaar heeft ook de bewonersorganisatie de neiging gehad om tot instituten te verworden, waarbij de bestuurstraditie prevaleert boven de veranderingsgeneigdheid. Aan de ene kant zorgen instituten ervoor dat de lange termijn een plaats krijgt, aan de andere kant neigen ze ook tot nieuw regentengedrag.

- *De (veranderende) maatschappelijke context, van lokaal naar globaal*
De wereld en omstandigheden veranderen voortdurend en dat heeft ook ingrijpende consequenties voor de woon- en leefomgeving. In wezen is op woningniveau de hele wereld binnen handbereik door internet, tv en telefoon. Maar ook de hele wereld komt bijna fysiek naar je toe. De hoeveelheid nationaliteiten neemt toe, die zich in een buurt vestigen. Allemaal aspecten die van invloed zijn op de organisatie van de bewonersinbreng. Vervolgens als er een ramp aan de andere kant van de aarde, of het nu de kredietcrisis, een milieuramp of oorlog zich voordoet, heeft dit ook consequenties voor het leven van alledag in de Nederlandse buurt.
- *De organisatie van de kennis en de noodzaak van het kenniscircuit*
Kennis en inspiratie halen we overal vandaan en is niet ruimtegebonden. De Arabische Lente, de Occupy-beweging, de Piratenpartijen en de traditionele veranderingsorganisaties hebben invloed op het denken in de buurt. De genoemde bewegingen zijn een voorbeeld hoe er met kennis, kennisuitwisseling en communicatie wordt omgegaan anno 2012. De informatiestromen versnellen elke dag.
- *Communiceren met de achterban, tussen informeren en raadplegen*
Nieuwe en oude vormen van communicatie lopen voortdurend naast elkaar. Huisbezoeken, enquêtes, websites en twitteren wisselen elkaar voortdurend af. Juist als het om vertegenwoordiging gaat, is het spel van informeren en raadplegen essentieel.
- *Toekomstperspectief als leidraad*
Waar dromen we van als we het hebben over 'meer' bewonersinbreng? Juist het hebben van toekomstperspectief is van belang als er gestuurd wordt op bewonersinbreng. Was het in de jaren zeventig en tachtig vooral gericht op emancipatie, nu zie je een combinatie van aspecten zoals ruimte voor individualiteit en zelfbeschikkingsrecht, respect voor de klant, sociale stijging etc.

Een ieder die voorbeelden kent, die het verdienen om als spiegel gebruik te worden, roepen we op dit te melden. Een nieuwe lente ontstaat als we ideeën en kennis zoveel mogelijk verspreiden en delen.

Eerdere artikelen die in deze serie verschenen zijn:

- *'Overpeinzing social design (1): Ontwerpen voor wonen', Martin Liebrechts, kennisbank BestaandeWoningbouw.nl, 26 oktober 2011*
- *'Social design (2): De worsteling met bewonerszeggenschap', Martin Liebrechts, kennisbank BestaandeWoningbouw.nl, 8 november 2011*
- *'Social design (3): Op zoek naar verhalen van bewoners', Martin Liebrechts en Roel Simons, kennisbank BestaandeWoningbouw.nl, 21 november 2011*
- *'Social design (4): Je moet weten voor wie je het doet', Martin Liebrechts, kennisbank BestaandeWoningbouw.nl, 9 december 2011*
- *'Social design (5): Klant of bewoner; korte termijn versus lange termijn', Martin Liebrechts, kennisbank BestaandeWoningbouw.nl, 12 april 2012*